

USTAWA o WSPIERANIU RODZINY i SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zadania Gminy

PODZIAŁ KOMPETENCJI GMINA

1. wsparcie rodziny naturalnej (polskie, EU, inni cudzoziemcy) – art.5
2. praca z rodziną – art. 8, w szczególności:
 - a) analiza sytuacji rodziny i przyczyn kryzysu
 - b) wzmocnienie roli i funkcji rodziny
 - c) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny

- d) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- e) pomoc w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) dążenie do reintegracji rodziny

ziny

3. Praca z rodziną – art. 10 obejmuje:
- a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne
 - b) terapie i mediacje
 - c) usługi opiekuńcze i specjalistyczne
 - d) pomoc prawną
 - e) organizowanie grup wsparcia/grup samopomocowych

WAŻNE: praca z rodziną jest prowadzona również w przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną.

Formy wspierania rodziny:

- a) praca z rodziną
- b) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Kto organizuje pracę z rodziną?

Art. 10 ust.1

Ośrodek Pomocy Społecznej (zespół ds. asysty rodzinnej)

lub

inny podmiot na podstawie zlecenia Gminy

Wsparcie dla rodziny prowadzą

– art. 9 i 11

- a) instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny
- b) placówki wsparcia dziennego
- c) rodziny wspierające
- d) asystent rodziny

Tryb pomocy (art. 11):

**Problem w rodzinie w wypełnianiu funkcji
opiekuńczo-wychowawczej**

Informacja trafia (Policja, Kuratorzy, Szkoły, PCPR,
NZOZ itd.) do Ośrodka Pomocy Społecznej

Pracownik socjalny
→ Wywiad środowiskowy i analiza sytuacji rodziny

Wniosek do Kierownika OPS o przydzielenie rodzinie
asystenta rodziny

ASYSTENT RODZINY art.15 – zadania

- opracowuje i realizuje plan pracy z rodziną
- plan pracy z rodziną jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- pomoc rodzinom w poprawie sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego
- pomoc w rozwiązywaniu problemów
 - a) socjalnych

b) problemów psychologicznych

c) problemów wychowawczych z dziećmi

→ motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do podejmowania pracy zarobkowej

→ motywowanie do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie

→ wsparcie dla dzieci poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych

→ podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach zagrożenia dziecka i rodziny

- indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci
- prowadzenie dokumentacji pracy z rodziną
- okresowa ocena rodziny (co pół roku)
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną
- opiniowanie dla sądu rodzin i ich członków
- współpraca z jednostkami i ngo w działaniach na rzecz dziecka i rodziny oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym
- uczestniczy w ocenie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej

Plan pracy z rodziną – co powinien zawierać?

1. Działania do zrealizowania, których celem jest przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.
2. Terminy realizacji tych działań.
3. Przewidywane efekty

ASYSTENT RODZINY –

uprawnienia (art.16 i 17):

- pracuje z maksymalnie 20 rodzinami
- zatrudniony w OPS
- nie może być pracownikiem socjalnym
- nie zajmuje się świadczeniami
- pracuje w miejscu zamieszkania rodziny
- jest funkcjonariuszem publicznym
- powinien mieć zapewnione poradnictwo wzmocniające jego kompetencje oraz przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

art.18 i19

- prowadzone przez gminę
lub inny podmiot na zlecenie gminy

**Wójt wydaje zezwolenie na
prowadzenie placówki wsparcia
dziennego**

Formy placówek wsparcia dziennego: – art.24

- a) opiekuńcza (np. koła zainteresowań świetlice, kluby, ogniska wychowawcze)
 - b) specjalistyczna (np. terapia, socjoterapia, psychokorekcja, logopedia)
 - c) praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę (animacja i socjoterapia)
- Jednocześnie 30 dzieci, 15 na jednego wychowawcę może przebywać w placówce

RODZINY WSPIERAJĄCE

– art.29

Rodzina Wspierająca pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowaniu dziecka
- prowadzeniu gospodarstwa domowego
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych

→ Ustanowiona przez Wójta, działa na podstawie umowy

Pozostałe zadania gminy

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny;
3. Tworzenie placówek wsparcia dziennego;
4. Szkolenia dla rodzin wspierających;
5. Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (od 2012 roku dla dzieci umieszczonych po 2011 r.)
6. Sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny dla wojewody (tryb półroczny i roczny)
7. Informowanie biura informacji gospodarczej o zaległościach rodziców w opłatach za pobyt dziecka w systemie pieczy zastępczej

Koszty roczne wprowadzenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla gminy średniej wielkości

Składowe kosztów rocznych

1. Prowadzenie 2 placówek wsparcia dziennego dla 30 dzieci =
180 000 zł (500 zł na 1 dziecko miesięcznie)
 2. Rodziny wspierające (2 rodziny x 700 zł x 12 mies.) = 16 800 zł
 3. Szkolenia dla rodzin wspierających = 1 000 zł
 4. Zatrudnienie asystenta rodzinnego – 3 etaty
(20 rodzin dysfunkcyjnych , 40 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej)=
 $3 \times 1700 \text{ zł} + 10\% \text{ wysługa} = 5610 \times 12 \text{ m-cy} + 17,73\% = 79 256 \text{ zł}$
 5. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – 2 000 zł miesięcznie =
24 000 zł rocznie
 6. Współfinansowanie dzieci umieszczonych w 2012 r – 10 dzieci x 2500 zł (koszt utrzymania)x10%x 12 m-cy = 30 000 zł
- Łączny koszt: **331 056 zł**

Zakładamy, że 2 asystentów opłacanych będzie z POKL oraz na 1-go otrzymamy 50% dofinansowanie z programów rządowych. Ponadto 1 placówkę wsparcia dziennego opłacamy z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (sprawdź).
Dofinansowanie asystentów = 66 047 zł;
Koszt wdrożenia ustawy = **265 009 zł**

Współpraca gminy z powiatem w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej:

❖ Odbywa się poprzez:

1. Pracę asystenta rodzinnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej:
 - a) plan pracy z rodziną skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
 - b) ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej (nie rzadziej niż co 3 m-ce dla dzieci poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co 6 m-cy dla dzieci powyżej 3 roku życia);
 - c) ocena rodziny zastępczej
 - d) udział asystenta rodzinnego w pracach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka (placówce opiekuńczo-wychowawczej

2. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. (średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka)

– Do wydatków zalicza się:

- a) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka+ dodatek
- b) dofinansowanie do wypoczynku,
- c) świadczenia na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- d) świadczenia w związku ze zdarzeniem losowym;
- e) środki na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- f) środki na utrzymanie lokalu,

- g) świadczenia związane z remontem lokalu,
- h) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka,
- i) świadczenia dla rodziny pomocowej

Współfinansowanie wynosi:

- a) w pierwszym roku – 10%
- b) w drugim roku – 30%
- c) od 3-go roku – 50%

Zadania dla Gmin i Powiatów wynikające z Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego – (dział IX ustawy– zmiany w przepisach obowiązujących):

- art.112³ Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej.
- art.112⁴ Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo Umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Kodeks postępowania cywilnego – zmiany:

– art. 570¹ § 1 Sąd opiekuńczy może zarządzić przeprowadzenie przez kuratora sądowego wywiadu środowiskowego, a także zwrócić się do właściwej jednostki organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej o informacje dotyczące małoletniego i jego środowiska..

§ 2 w przypadku gdy z rodzina małoletniego asystent rodziny prowadzi pracę określoną w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sąd opiekuńczy zwraca się o informacje, o których mowa w § 1

– art. 579² Przed umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, sąd zasięga:

1) opinii właściwego ośrodka pomocy społecznej, opinii właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, informacji o dotychczasowym sprawowaniu funkcji przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka..

2) opinii starosty właściwego ze względu na miejsce sprawowania rodzinnej pieczy

Co Gminy muszą zrobić do 31.12.2011 roku w związku z ustawą?

1. Opracować budżet na 2012 rok z uwzględnieniem:

- a) zatrudnienia asystentów rodziny (liczba zależy od liczby rodzin, których dzieci są umieszczone w pieczy oraz liczby rodzin , które należy objąć wsparciem w 2012 roku),
- b) finansowania placówek wsparcia dziennego,
- c) zatrudnienia i przeszkolenia rodzin wspierających,
- d) finansowanie specjalistycznego poradnictwa,
- e) współfinansowania kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w roku 2012.

2. Wprowadzić zmiany organizacyjne, które wymagają:

- a) opracowania statutu (uchwała Rady Gminy,
- b) opracowania regulaminu organizacyjnego (Zarządzenie Wójta lub uchwała) zawierającego opis stanowiska asystenta rodziny, można wprowadzić zespół ds. asysty rodzinnej.

3. opracowania 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Liczba dzieci z poszczególnych gmin w pieczy zastępczej – stan na 31.08.2011

1. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Powiatem Wejherowskim (wszystkie dzieci umieszczone w placówkach innych powiatów tzw. „z porozumień”):

Liczba dzieci z poszczególnych gmin w pieczy zastępczej – stan na 31.08.2011

2. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych Powiatu Wejherowskiego (wszystkie dzieci poza umieszczonymi w placówkach innych powiatów tzw. „z porozumień”) pochodzące z:

Liczba dzieci z poszczególnych gmin w pieczy zastępczej – stan na 31.08.2011

3. Dzieci z gmin w rodzinach zastępczych:

Liczba dzieci z poszczególnych gmin w pieczy zastępczej – stan na 31.08.2011

L.p	Gmina	Placówka poza powiatem	Placówka w powiecie	RZ spokr.	RZ niesp.	RZ zaw.	Ogółem
1.	Wejherowo m.						
2.	Rumia						
3.	Reda						
4.	Wejherowo Gm.						

Liczba dzieci z poszczególnych gmin w pieczy zastępczej – stan na 31.08.2011

L.p	Gmina	Placówka poza powiatem	Placówka w powiecie	RZ spokr.	RZ niesp.	RZ zaw.	Ogółem
5.	Gniewino						
6.	Choczewo						
7.	Szemud						
8.	Linia						
9.	Łęczyce						
10.	Luzino						

Dziękuję za uwagę

Iwona Romanowska

